

telmä- ja väitöstilaisuuksia, pyritään saamaan entistä paremmin esitellyksi.

On toiveissa, että lähivuosina nauhoitarkiston digitaalisiin aineistoihin voidaan tarjota pääsy verkon kautta niin, että käyttöluvan hankkimisessa ja palveluun autentikoitumisessa toimivat käyttäjän kotiyliopiston tunnukset, verkkopankkitunnukset ja muut luotettavat tunnistautumismenetelmät. Näin tutkijalla on työpöydällään aineisto aina ja helposti

saatavilla. Myös tietosuoja paranee, kun aineiston käyttöoikeudet on määritelty henkilökohtaisiksi ja kun vältetään lukemattomien cd-kopioiden tekemisestä. Viiden vuosikymmenen aikana arkistoon on kertynyt monenmoista, joka siis on nyt entistä paremmin löydettävissä ja hyödynnettävissä.

TONI SUUTARI
etunimi.sukunimi@kotus.fi

Kentällä kokeillen: muresyntaksin tutkijat uusia aineistoja kokoamassa

”Aluemurteiden näkökulma suomen syntaksiin” -hankkeen (jatkossa FinDiaSyn) aineistonkeruumatkoilla Ilomantsissa elokuussa 2008 ja toukokuussa 2009 kokeiltiin erilaisia, vakiintuneista haastattelu- ja keskustelutaltioinneista poikkeavia menetelmiä tavoitteena hankkia aineistoa syntaksin tutkimuksen tarpeisiin. Näin suomen murteiden vahvasti sanasto-, äänne- ja muotopiirteisiin keskittynyt tutkimus täydentyy lauseopin osalta.

Suomen Akatemian rahoittaman FinDiaSyn-hankkeen tavoitteena on hankkia tietoa murteiden syntaksista ja sen alueellisesta variaatiosta. Tutkimuksessa saadaan lisää niin dialektologisesti kuin kielitypologisesti kiinnostavaa tietoa (vrt. Kortmann 2004). Kiinnostus puhekielen syntaksia kohtaan on herännyt myös muualla Euroopassa. FinDiaSyn tekeekin yhteistyötä Edisyn- ja ScanDiaSyn-verkoston kanssa.

Hankkeen kotipaikka on Kotimaisten kielten tutkimuskeskus (Kotus), jonka li-

säksi tutkimusverkostoon kuuluvat Helsingin ja Itä-Suomen yliopistot sekä Åbo Akademi. Hanke aloitettiin vuonna 2008, ja sen viimeinen toimintavuosi on 2011. Keskeisimmät tulokset tullaan julkaisemaan artikkelikokoelmana ja väitöskirjoina – lisätietoja saa hankkeen kotisivulta www.kotus.fi/findiasyn.

Syntaksin tutkimus haastaa perinteiset murreaineistot

Murteiden syntaksi kiinnosti fennistejä jo 1800-luvulla, jolloin julkaistiin useita tutkimuksia pitäjänmurteiden lauseopillisista ilmiöistä (mm. Setälä 1883; Cannelin 1888; Sirelius 1894; Latvala 1894 ja 1899; Kannisto 1902). 1900-luvulla lauseopillinen kiinnostus murteisiin kuitenkin väheni. Esimerkiksi 1950- ja 1960-luvuilla koottuja laajoja murrehaastatteluaineistoja hyödynnettiin ennen kaikkea fonologisen, morfologisen ja leksikaalisen variaation tutkimukseen. Muresyntaktista

tutkimusperinnettä pitivät hengissä muiden muassa E. A. Tunkelo (1936, 1945 ja 1951), Eeva Lindén (1959), Pauli Saukkonen (1965 ja 1966), Seppo Räsänen (1972) ja Silva Kiuru (1977).

1970-luvun lopun puhekielihankkeiden sekä pragmatiikan nousun myötä aineistoksi alettiin kelpuuttaa muunkin tyyppistä puhetta kuin syntaksiltaan yksipuolista haastattelua. Sosiolingvistiikassa Nykysuomalaisen puhekielen murros -hankkeessa sivuttiin myös syntaktista vaihtelua (Jonninen-Niilekselä 1982; Suojanen 1985; Mielikäinen 1981 ja 1986). Merkittävä edistysaskel oli Turun yliopiston Lauseopin arkiston perustaminen 1980-luvulla ja sen aineistoon pohjautuva Ikolan, Palomäen ja Koiton tutkimus (1989) sekä lukuisat pro gradu -työt. Lauseopillisten tutkimuskysymysten käsittely oli silti edelleen melko harvinaista. Vasta 1990-luvulta lähtien – osaksi kieliopillistumisteorian, osaksi vuorovaikutuslingvistiikan myötä – puhekielen tutkijat ovat kiinnostuneet laajemmin myös syntaksista. Kieliopillistumistutkimuksen piirissä syntaksia ovat käsitelleet esim. Laitinen (1992), Lehtinen & Laitinen (1997), Forsberg (1998), Salminen (2000) ja Leino (2003). Vuorovaikutuslingvistiikkaan keskittyvistä tutkimuksista syntaktisten kysymysten kannalta relevantteja ovat esim. Helasvuo (2001) ja Laury (1997), ks. myös Hakulinen & Sorjonen (1993). Myös *Iso suomen kielioppi* (ISK) kuvaa sekä kirjoitetun että puhutun kielen syntaksia.

Tapaustutkimuksia systemaattisempi ja teoreettisesti suuntautunut murteiden lauseopillinen tutkimus on ollut vähäistä, mikä johtunee osaltaan aineistonkeruumenetelmistä. Tutkijoilla on ollut käytettävissään valtava haastatteluaineisto ja nyttemmin myös Kotuksen asiointipuhehankkeen (ks. Sorjonen & Raevaara

2006; Lappalainen & Raevaara 2009) eri puolilla Suomea taltioidut keskusteluaineistot, mutta laajataan aineistovarant ei riitä paljastamaan tutkittavan kielen ilmiön luonnetta, mikäli ilmiö on haastattelun ja asiointikeskustelun kielessä harvainen. Yhtenä FinDiaSyn-hankkeen tavoitteena onkin uudenlaisten metodologisten käytänteiden, esimerkiksi aineiston täsmäkeruumenetelmien, kehittäminen ja kokeileminen. Erilaisia elisointikeinoja kokeilemalla pyritään kokoamaan aineistoa monista pienitajuisista kielenilmiöistä. (Ks. esim. Cornips & Poletto 2005; Hollmann & Siewierska 2006.) Edisyn- ja ScanDiaSyn-sisarhankkeiden aineistot on pitkälti koottu lomakekyselyiden avulla (ks. esim. Barbiers & Bennins 2007). Sen sijaan FinDiaSyn pyrkii kehittämään menetelmiä, jotka olisivat lomaketta vuorovaikutuksellisempia. Vaikutteita menetelmäkokeiluihin ovat antaneet muutamat aiemmat tutkimukset (esim. Chafe 1980; Korpijaakko-Huuhka 2003).

Kurssilta kentälle

Uuden aineiston kerääminen integroitiin opetukseen: keväällä 2009 FinDiaSyn-hanke järjesti rinnakkaisopetuksena Helsingin ja Joensuun yliopistoissa kurssin ”Murre syntaksin tutkimusmenetelmät”. Kevään kuluessa opiskelijat perehtyivät syntaksintutkimuksessa käytettyihin aineistoihin sekä keruu- ja tutkimusmenetelmiin. Kurssilla käsiteltiin murreaineistojen keruun historiaa ja pohdittiin keruumenetelmien kehittämistarpeita. Toukokuussa kahdeksan opiskelijaa ja viisi hankkeen tutkijaa lähti yhteiselle, nelipäiväiselle kenttäretkelle Ilomantsiin, Pohjois-Karjalaan. Tutkijat olivat käyneet Ilomantsissa tekemässä pilottiluonteisia tallennuksia jo edellisvuonna.

Ennen retkeä kukin osallistuja oli valinnut itsensä kiinnostavan syntaktisen tutkimusongelman ja miettinyt uudenlaisia tapoja koota aineistoa kyseisestä ilmiöstä. Aineistoa koottiin esimerkiksi tarkistuskysymyksistä, passiivin ja monikon 3. persoonan vaihtelusta impersonaalisessa käytössä sekä *tehden-* ja *tekemällä-*tyyppisten infinitiivien vaihtelusta tavanilmauksissa.

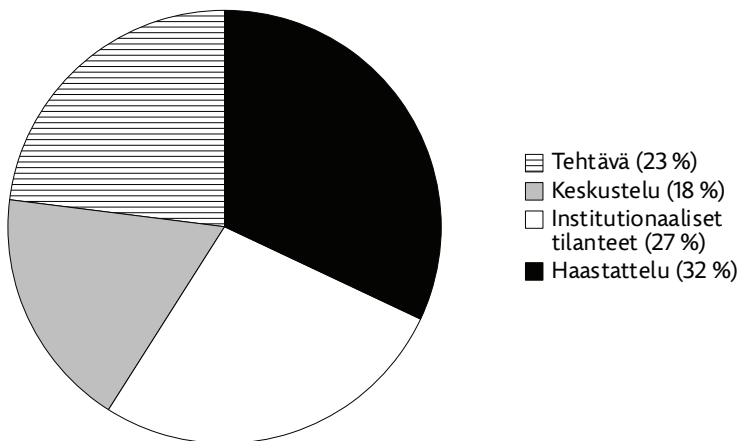
Aineistoa tallennettiin Ilomantsissa monissa eri paikoissa, esimerkiksi torilla, kampaamoissa ja harrastustoiminnan piireissä. Joihinkin organisaatioihin, kuten kouluun ja vanhusten palvelukeskukseen, oli otettu yhteyttä jo etukäteen, mutta enimmäkseen nauhoituksesta sovittiin vasta paikan päällä sopivien kielenoppaiden löydyttyä. Tallennukset tehtiin pääasiassa digitaalisilla videokameroilla, osin myös äänitallentimilla.

Jokainen tutkimukseen osallistunut kielenopas allekirjoitti tutkimusluvan, jossa hyväksyi puheensa tallentamisen ja käyttämisen tutkimustarkoituksiin. Samalla lupalomakkeisiin kerättiin myös taustatietoja puhujista. Kielenop-

paat edustavat monipuolisesti eri ikä- ja sosiaaliryhmiä. Kahdella kenttäretkellä kerätyissä tallenteissa esiintyy yhteensä 220 kielenopasta, joista 113 on miehiä ja 107 naisia. Suuri osa on syntynyt ja asunut koko ikänsä Ilomantsissa, mutta joukossa on myös turisteja, työmatkalaisia ja paluumuuttajia. Myös ikäjakauma on kattava ja melko tasainen, vaikkakin 1990-luvulla syntyneitä puhujia on luokiossa tehtyjen tallennusten ansiosta suhteellisen paljon. Aineiston kielenoppaista vanhin on syntynyt vuonna 1914 ja nuorimmat 2000-luvun alussa.

Aineisto ja keruumenetelmät

Kahdella retkellä saatiin kerättyä aineistoa yhteensä 51 tuntia. Aineiston tilanteet voidaan jakaa neljään tyyppiin: 1) haastattelut, 2) institutionaaliset tilanteet (mm. asiointikeskusteluita ja palaveri), 3) muut keskustelut sekä 4) erilaiset tehtävät (ks. kuvio 1). Prosentuaaliset osuudet ovat vain suuntaa-antavia, sillä aineistotyyppien rajat ovat liukuvia ja tilanteiden sisällä voi olla erilaisia mikrotilanteita.

Kuvio 1.
Aineiston tilanteet tyypeittäin.

Kirjoituksemme keskittyy 4. ryhmään, tehtäviin, joita on aineistossa noin 12 tuntia. Kenttäretkelle lähteneet opiskelijat ja tutkijat olivat suunnitelleet toistakymmentä tehtävää tai testiä, joiden luonne vaihteli toiminnallisesta (esim. teltan pystytys, käsiraudoista irrottautuminen) verbaaliseen (mm. kuvitteellisiin tilanteisiin reagoiminen, sarjakuvan tapahtumien kertominen omin sanoin).

Toiminnallisten tehtävien toivottiin tuottavan esimerkiksi spontaaneja tarkistuskysymyksiä, direktiivejä ja intention ilmauksia. Esimerkiksi telttatehtävissä kielenoppaiden piti yhteistyönä koota ja purkaa kupoliteltoa. Tehtävällä haluttiin tavoittaa osallistujien spontaaneja, heidän omaan käynnissä olevaan tai tulevaan toimintaansa viittaavia intention ilmauksia, mutta tätä ei paljastettu. Sen sijaan sanottiin, että kyseessä on nopeustehtävä, jossa lisäksi arvioitaisiin yhteistyötaitoja. Hyvästä suorituksesta luvattiin palkkio. Kaikissa tallennustilanteissa oli läsnä yksi tai useampia tutkijoita, jotka videoivat tilanteen. Telttatehtävän suoritti yhteensä seitsemän ryhmää. Neljä tilannetta taltioitiin ala-asteikäisten lasten kerhoillussa ja kolme erilaisissa aikuisten harrastusympäristöissä. Telttatehtävää kertyi kaikkiaan 1,5 tuntia. Tässä aineistossa esiintyy erilaisia, puhujan tulevaan toimintaan viittaavia ilmauksia huomattavasti taajemmin (22 tapausta) kuin esimerkiksi perinteisissä murrehaastatteluisissa (esim. SKN-sarjan itäsavolaismurteiden viikoissa 0–2 tapausta/haastattelutunti).

Verbaalisissa tehtävissä kielenoppaita taas ohjattiin tuottamaan tietäntyyppistä kieltä. Heitä pyydettiin esimerkiksi selostamaan omin sanoin, mitä sarjakuvassa tapahtuu, tai katsomaan kuvaa ja antamaan ohjeita toiselle kielenoppaalle, jonka piti piirtää samanlainen kuva al-

kuperäistä näkemättä. Toisilla tehtävillä haettiin suuremmin jotakin tiettyä kieliopillista muotoa. Retkellä kokeiltiin esimerkiksi aukkotehtävää, jossa kielenoppaalle annettiin lauseita (esim. *13 euroa tunnilta ___ palkkaa*) ja pyydettiin sijoittamaan aukon kohdalle *maksaa*-verbi itselle luontevassa muodossa (*maksettiin/maksoivat*). Kielenoppaat saivat muuntaa lomakkeeseen kirjoitetut lauseet muiltakin osin omalle puhukielelleen.

Osa tehtävistä – mm. teltanpystytys ja kuvan piirtäminen parin antamien ohjeiden perusteella – havaittiin niin toimiviksi, että niistä voisi koota laajan korpuksen toistamalla niitä erilaisilla puhujaryhmillä eri murrealueilla. Tehtävien toimivuudessa havaittiin kuitenkin suuria yksilöllisiä eroja. Esimerkiksi kirjallisen aukkotehtävän idean ymmärtäminen tuntui olevan joillekin kielenoppaalle vaikeaa; toisille tehtävä ei aiheuttanut vaikeuksia, ja he tuottivat vastauksensa ripeästi. Kaikki eivät tosin välttämättä vastanneet täysin intuiutionsa mukaisesti vaan alkoivat pohtia, mitä tutkijat olivat hakemassa. Telttatehtävän onnistumisessa oli puolestaan havaittavissa selvä ikäryhmittäinen ero: aikuiset käyttivät huomattavasti runsaammin intention ilmauksia kuin lapset, jotka puolestaan veivät tilannetta eteenpäin direktiivien avulla.

Toimivan aineistonkeruumenetelmän kehittäminen vaatii paitsi huolellista suunnittelua myös enemmän testausta kuin mihin on aikaa viikon mittaisella kenttäretkellä. Testaamalla saadaan lisää tietoa muun muassa siitä, millaiset tehtävät ovat toimivia ja millaiset eivät, miten kielenoppaita kannattaa ohjata tehtäviin ja miten luotettavaa aineistoa tehtävät todellisuudessa tuottavat. Tehtävien avulla hankittua aineistoa olisi myös hyvä pei-

lata saman kielenoppaan kielenkäyttöön muissa tilanteissa.

Tehtävien ja testien teettämisessä kannattaa huomioida tiettyjä käytännön näkökohtia, kuten tallennuslaitteiden käytön ja tehtävien ohjeistuksen etukäteisharjoittelu. Ympäristön olisi hyvä olla luonnollinen mutta kuitenkin mahdollisimman rauhallinen. Esimerkiksi kova tuuli tai äänekkäät koneet haittaavat äänenlaatua. Ryhmätehtävissä ihanteellinen ryhmäkoko on pieni, 3–4 ihmistä.

Aineisto käytössä

Ilomantsin kenttäretkien aineisto on arkistoitu Kotukseen. Litteroituna on tällä hetkellä noin viidesosa, lähinnä asiointikeskusteluita. Lisäksi aineistosta on poimittu kiinnostavien syntaktisten ilmiöiden esiintymiä esimerkkikokoelmiksi. Aineiston hyödyntäminen on kuitenkin vasta alussa.

Kenttäretkillä taltioitu aineisto soveltuu muuhunkin kuin lauseopin tutkimiseen. Laajaan korpukseen on koottu puhetta mahdollisimman monentyyppisistä tilanteista, mikä mahdollistaa aineiston käytön esimerkiksi vuorovaikutuksen tutkimiseen. Aineisto kiinnostanee myös kieliasennetutkijoita: kymmenet puhujat nimittäin esittelevät siinä spontaanisti mielikuviaan ja havaintojaan Ilomantsin puhekielestä ja muista suomen murteista. Tuleva tutkimus varmasti paljastaa korpuksen monipuoliset hyödyntämismahdollisuudet, mutta jo sellaisenaan se on arvokas dokumentti pohjoiskarjalaisesta puhekielestä 2000-luvun alussa.

MIIA KARTTUNEN
etunimi.sukunimi@uef.fi

ANU ROUHIKOSKI
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Lähteet

- BARBIERS, SJEFF – BENNIS, HANS 2007: The syntactic atlas of the Dutch dialects. A discussion of choices in the SAND-project. – *Nordlyd. Scandinavian dialect syntax 2005. Working Papers on Language & Linguistics* 34, s. 53–72. Tromsø: Center for Advanced Study in Theoretical Linguistics. – <http://www.ub.uit.no/baser/septentrio/index.php/nordlyd/article/viewFile/89/85> (11.6.2010).
- CANNELIN, KNUT 1888: *Tutkimus Kemian kielimurteesta*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- CHAFE, WALLACE L. (toim.) 1980: *The pear stories. Cognitive, cultural, and linguistic aspects of narrative production*. Advances in Discourse Processes 3. New Jersey: Ablex.
- CORNIPS, LEONIE – POLETTI, CECILIA 2005: On standardising syntactic elicitation techniques. – *Lingua* 115/7 s. 939–957.
- FORSBERG, HANNELE 1998: *Suomen murteiden potentiaali. Muoto ja merkitys*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- HAKULINEN, AULI – SORJONEN, MARJA-LEENA 1993: Research on spoken interaction in Finland. – *Research on language and social interaction* 26(4) s. 409–426.
- HELASVUO, MARJA-LIISA 2001: *Syntax in the making. The emergence of syntactic units in Finnish conversational discourse*. Studies in discourse and grammar. Amsterdam: John Benjamins.
- HOLLMANN, WILLEM B. – SIEWIERSKA, ANNA 2006: Corpora and (the need for) other methods in the study of Lancashire dialect. – *Zeitschrift für Anglistik und Amerikanistik* 54 (1), s. 21–34.
- IKOLA, OSMO – PALOMÄKI, ULLA – KOITTO, ANNA-KAISA 1989: *Suomen murteiden lauseoppia ja tekstikielioppia*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden

- Seura.
- ISK = HAKULINEN, AULI – VILKUNA, MARIA – KORHONEN, RIITTA – KOIVISTO, VESA – HEINONEN, TARJA RIITTA – ALHO, IRJA 2004: *Iso suomen kielioppi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- JONNINEN-NIILEKSELÄ, KAIJA (toim.) 1982: *Tampereen puhekieli tutkimuskohdeena*. Folia fennistica & linguistica. Tampereen yliopiston Suomen kielen ja yleisen kielitieteen laitoksen julkaisuja 6.
- KANNISTO, ARTTURI 1902: *Lauseopillisia havaintoja läntisen Etelä-Hämeen kielimurteesta*. Suomi III s. 20.
- KIURU, SILVA 1977: *Suomen kielen kieltohakuiset verbit. Murraaineistoon perustuva syntaktis-semanttinen tutkimus*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- KORPIJAAKKO-HUUHKA, ANNA-MAIJA 2003: *Kyllä se linnunpelotintaulujuttu siinä nyt on käsittelyssä. Afaattisten puhujien kielellisiä valintoja sarjakuvatehtävässä*. Helsingin yliopiston fonetiikan laitoksen julkaisuja 46.
- KORTMANN, BERND (toim.) 2004: *Dialectology meets typology. Dialect grammar from a cross-linguistic perspective*. Trends in linguistics, Studies and monographs 153. New York: Mouton de Gruyter.
- LAITINEN, LEA 1992: *Välttämättömyys ja persoona. Suomen murteiden nesesiiivisten rakenteiden semantiikkaa ja kielioppia*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- LAPPALAINEN, HANNA – RAEVAARA, LIISA 2009: *Kieli kioskillä. Tutkimuksia kioskiasioinnin rutiineista*. Tietolipas 219. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- LATVALA, SALU 1894: *Lauseopillisia havaintoja Luoteis-Satakunnan kielestä*. Suomi III: 12.
- 1899: *Lauseopillisia muistiinpanoja Pohjois-Savon murteesta*. Suomi III: 17.
- LAURY, RITVA 1997: *Demonstratives in inter-*
- action. The emergence of a definite article in Finnish*. Amsterdam: John Benjamins.
- LEHTINEN, TAPANI – LAITINEN, LEA (toim.) 1997: *Kieliopillistuminen. Tapaus-tutkimuksia suomesta*. Kieli 12. Helsinki: Helsingin yliopiston suomen kielen laitos.
- LEINO, JAAKKO 2003: *Antaa sen muuttua. Suomen kielen permissiivirakenne ja sen kehitys*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- LINDÉN, EEVA 1959: *Hypotaktisen sanajärjestyksen tehtävistä lounaismurteissa*. – *Virtittäjä* s. 252–265.
- MIELIKÄINEN, AILA 1981: *Nominin- ja verbintaivutuksen ongelmia nykypuhekielessä*. – Aila Mielikäinen (toim.), *Nykysuomalaisen puhekielen murros. Jyväskylän osatutkimus. Raportti 3* s. 67–100. Jyväskylän yliopiston suomen kielen ja viestinnän laitoksen julkaisuja 26. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- 1986: *Relatiivipronominit nykypuhekielessä*. – Aila Mielikäinen (toim.), *Nykysuomalaisen puhekielen murros. Jyväskylän osatutkimus. Raportti 4* s. 99–126. Jyväskylän yliopiston suomen kielen ja viestinnän laitoksen julkaisuja 4. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- RÄSÄNEN, SEPPO 1972: *Kainuun murteiden kaasusyntaksi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- SALMINEN, TARU 2000: *Morfologiasta moniäänisyyteen. Suomen kielen kvasirakenteen merkitys, käyttö ja kehitys*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- SAUKKONEN, PAULI 1965: *Itämerensuomalaisten kielten tulosijainfinitiivirakenteiden historiaa 1*. Suomalais-ugrilaisen seuran toimituksia 139.
- 1966: *Itämerensuomalaisten kielten tulosijainfinitiivirakenteiden historiaa 2*. Suomalais-ugrilaisen seuran toimituksia 140.
- SETÄLÄ, E. N. 1883: *Lauseopillisia havaintoja Pohjois-Satakunnan kansankielestä*.

- Suomi II: 16.
- SIRELIUS, U. T. 1894: *Lauseopillinen tutkimus Jääsken ja Kirvun kielimurteesta*. Suomi III: 10.
- SKN = *Suomen kielen näytteitä 1–50*. 1978–2000. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
- SORJONEN, MARJA-LEENA – RAEVAARA, LIISA (toim.) 2006: *Arjen asiointia. Keskusteluja Kelan tiskin äärellä*. Tietolipas 210. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- SUOJANEN, M. K. 1985: *Mitä Turussa puhutaan? Raportti Turun puhekielen tutkimuksesta*. Turun yliopiston suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitoksen julkaisuja 23.
- TUNKELO, E. A. 1936: Havainnot *ku(n)*-lauseiden merkitystehtävistä suomen murteissa. – *Virittäjä* s. 143–154.
- 1945: Myöntävästä vastauksesta. – *Virittäjä* 49 s. 611–619.
- 1951: Nousu- ja laskupainollinen jälkilause hämäläismurteissa. – *Virittäjä* 55 s. 380–391.

Systemis-funktionaalista suhtautumista Sloveniassa

22. Euroopan systemis-funktionaalisen kielitieteen konferenssi ja työpaja pidettiin 9.–11. heinäkuuta 2010 Slovenian pienessä satamakaupungissa Koperissa. Tapahtuman teema oli muotoiltu hyvin väljäksi: aiheena oli merkitysten kompleksisuus tekstissä. Kutsupuhujina esitelmöivät Christopher Taylor läheisestä Triesnten yliopistosta, James Martin Sydneyn yliopistosta ja Eija Ventola Helsingin yliopistosta. Kansainväliseksi konferenssiksi kyseessä oli melko pieni tapahtuma: osallistujia oli noin sata, joista suomalaisia anglisteja, fennistejä ja käännöstieteilijöitä tusinan verran.

Kolmen päivän aikana harjoitettiin systemis-funktionaalista kielitiedettä laajalla skaalalla. Jotkut lähestyivät merkitysten kompleksisuutta kielitieteen peruskysymyksinä, esimerkiksi pohtimalla merkityksen ja kielenulkoisen kontekstin suhdetta (Wendy Bowcher), kielen tasojen ja komponenttien mallinnusta SF-kirjallisuuden kirjossa (Robin Faw-

cett) tai kieltä ja semioosia sanataiteessa (Donna Miller). Toiset taas lähestyivät kompleksisuutta tutkimusaineistonsa haastavuuden kannalta. Pohdittavina olivat esimerkiksi Alzheimerin taudin heijastuminen kielen rakenteisiin (Elissa Asp) sekä inkoherenssi iranilaisen ghalzal-runouden mahdollisena tyylipiirteenä (Tahereh Ishany). Susan Hood taas pohti minämuotoon kirjoitettujen kertomusjaksojen roolia tutkimusaiheen perustelemisessä; tällaisia kertomusjaksoja sisältyi hänen aineistoonsa, joka koostui tiettyjen alojen humanistisista refereeartikkeleista.

Selvästi suosituin tutkimuskohde oli asennoituminen: noin neljäsnes esitelmistä asetti keskiöön James Martinin ja Peter Whiten (2005) kehittämän suhtautumisen teorian. Myös laajoilla tietokoneelukuisilla aineistoilla operoivaa korpusvetoista tutkimusta tuntui olevan aiempia vuosia enemmän. Sen sijaan SF-taustainen puhutun kielen tutkimus on